

στείλω ὡς ἐνθύμησιν καὶ τι τοῦ θ' ἀγοράσω εἰς τὸν ἀδαμκντοπώλῃν τῆς ὁδοῦ Βιρῆνης.

— Ἀ! εὐγέ σου, εὐγε. Ὡστε δὲν ἐ-  
θύμωσες ποῦ σοῦ εἶπα τὴν ἀλήθεια;

— Ἀπ' ἐναντίας, εὐχαριστῶ. Ἐπειδὴ ὅμως θέλω νὰ δῶ τὴν κυρίαν ἐκ τοῦ πλησίον θ' ἀναγκασθῶ νὰ σὰς ἀφήσω καὶ θὰ περιμένω εἰς τὴν ἐξοδὸν γιὰ νὰ βεβαιωθῶ.

Ἐσπευσε λοιπόν, ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἐξῆλθεν.

Εἶδεν ὅτι τὰ καθίσματα τῆς ὀρχήστρας δὲν ἐπληροῦντο καὶ ἐκάθησεν εἰς ἓν ἐξ αὐτῶν, ἵνα εἴνε πλησιέστερον.

Οὐδὲν ἤλλαξεν εἰς τὸ θεωρεῖον ὅπου εὐρίσκετο ἡ ἀγνωστος. Αὐτὴ μὲν πάντοτε κεκρυμμένη, ὁ δὲ συνοδὸς τῆς στρέφων τὰ νῶτα πρὸς τὴν σκηνήν.

Εἶχεν ὅμως καὶ συνδιάλεξιν ζωηράν καὶ ἐνδιαφέρουσάν, ἐπειδὴ ἐκάστοτε ἔκλυπεν ὁ συνοδὸς τῆς καὶ τῇ ὠμίλει ἐκ τοῦ πλησίον. Καὶ τότε ἐφάνετο ἡ κεφαλή του ἔχουσα ὀλιγωτέρας ἢ οἱ μύστακές του τρίχας.

Ἐνῶ δὲ ὁ Μάξιμος ἐπερίμενε νὰ ραγῇ ἡ μυστηριώδης γυνὴ προσεπάθει καὶ νὰ θέσῃ τάξιν εἰς τὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἔλαβε περὶ αὐτῆς. Καὶ δὲν ἦσαν βεβαίως ψευδεῖς αὗται. Ἀλλως τε ἡ Βέρθα δὲν εἶχε συμφέρον νὰ τὸν γελάσῃ καὶ νὰ ἐφεύρῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ δαίπνου εἰς τοῦ Πετέρως.

Ὅτι δὲ ἡ κυρία αὕτη ἦγε βίον διασκεδαστικὸν καὶ θορυβώδη δὲν ἐξεπλήσσετο. Εἶχεν ὑπ' ὄψει πάντοτε ὅτι τοιαύτη ἔμελλε νὰ εἴνε γυνή, δις ἐπιχειρήσασα κλοπὴν διὰ ρήξεως κατὰ χρηματοκιβωτίου.

Ἡπόρει ὅμως πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ θέατρον δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τοιαύτην ἐγχείρησιν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη.

— Φαίνεται ἔχει τὸ διάβολο μέσα τῆς αὐτῆς ἡ γυναικα, καὶ αὐτὸς ὁ ξένος ποῦ τὴν συνοδεύει θὰ ἦνε ἀλλοιθώρος γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ ὅτι τῆς λείπει τὸ ἓνα χέρι. Θὰ ἦταν ὅμως καὶ αὐτὸς ἐκεῖ, ὅταν τῆς ἐ-  
ἐκόπηκε. Θὰ εἴνε ὁ συνένοχος.

Τὴν φέρνει δὲ καὶ εἰς τὸ θέατρον, γιὰ νὰ ποδοῦναι πᾶσαν ὑπόνοιαν.

Τώρα ὅμως τοὺς κρατῶ καὶ δὲν θὰ τοὺς ἀφήσω καὶ ἂν πρόκειται νὰ ἀνεβῶ πίσω ἀπὸ τὴν ἀμαξία τοὺς, γιὰ νὰ μάθω ποῦ κάθονται. Θέλω νὰ τελειώσω μ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους· ἀρκετὸν καιρὸν ἔκαμα τὸν ἀστυνομικὸν κλητῆρα καὶ τώρα ἡμπορῶ νὰ διαθέσω καλλιτέρα τὸν χρόνον μου μὲ τὴν κόμησάν.

Ναί. . . ἄλλ' ἄμα βεβαιωθῶ ὅτι αὐτὸς εἴνε ὁ ἐνοχος τότε; Ἡ τιμὴ ὅτι ἀνεκάλυψα ἀπὸ μηδενὸς κλέπτας, εἴνε ἀνεπαρκής. Πρέπει νὰ τοὺς παραδώσω εἰς τὴν δικαιοσύνην. Αὐτὸ ὅμως δὲν τοῦ ἀρέσει τοῦ θείου μου, οὔτε θέλω νὰ κάμω καλοσύνην εἰς τὸν κύριον Βορισῶφ.

Ἐκατάλαβα πῶς ἐμπερδεύθηκα εἰς δύσκολον ὑπόθεσιν, καὶ ὅτι κανεὶς δὲν θὰ μοῦ χρεωστῇ ὑποχρέωσιν ἂν φέρω τὴν ὑπόθεσιν εἰς πέρας, οὔτε ἡ ἐξαδέλφη μου, διότι τότε θὰ εὕρῃ τὸν διάβολό του ὁ ἀ-

γαπημένος τῆς Καρνοέλ. Καὶ τί με μέλει ὅμως, ἐγὼ θὰ κάμω τὸ καθήκον μου ὡς τίμιος ἄνθρωπος. Τόσῳ τὸ χειρότερον γιὰ τοὺς ἐνόχους, ὅποιοι καὶ ἂν εἴνε. Ἐπειτα θέλω νὰ τελειώσω ὅ,τι ἀρχισα. Ὅ,τι γίνεαι ἄς γίνῃ. Ἀπόψε θὰ γνωρίσω τὴν ιδιοκτήτριαν τοῦ βραχιολιοῦ.

Οὕτω μονολογῶν ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κυρίου Δορζέρ εἶχε στρέψει πρὸς στιγμὴν ἄλλοις τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὅταν τις σκέπτεται σοβαρῶς κλείει κάποτε τὰ ὄμματά.

Καὶ ὅταν πάλιν τὰ ἤνοιξε παρετήρησεν αἴφνης ὅτι τὰ πάντα ἤλλαξαν ἐν τῷ θεωρεῖῳ, τὸ ὅποιον κατεσκόπευεν.

Ὁ ἀνὴρ ἔλειπε καὶ ὅμως ἡ γυνὴ δὲν ἐνεφανίζετο.

— Ἐφυγαν! Ἐφυγαν! ἡ φεύγουν ἐπιθύρουν. Ἀ! μὰ αὐτὸ μόνο δὲν θὰ γίνῃ. Θὰ τοὺς πιάσω.

Καὶ ἔσπευσεν ὡς τρελὸς πρὸς τὴν ἐξοδὸν, πρὸς μεγάλην δυσἀρέσκειαν φιλησύχων τινων θεατῶν, τοὺς ὁποίους κατεπάτησε χωρὶς νὰ ζητήσῃ καὶ συγγνώμην.

Ἐφθασεν εἰς τὸν διαδρόμον καθ' ἣν ἀκριβὸς στιγμὴν ὁ κύριος τοῦ προσκηναίου περιεβόλλετο τὸ ἐπανωφόριόν του.

Ἐπεταὶ συνέχεια.

Αἰσῶπος

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

## ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Δ. ΕΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

[Συνέχεια]

Ἡ δὲ Βασιλικὴ ἦτο δυστυχιστάτη ἀπὸ τὴν νύκτα τῆς δολοφονίας. Καθὼς εἶπεν ὁ Ἀστεριάδης, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐλαφροῦ τραύματος, ὁ Λέων εἶχε τὸ προνόμιον νὰ πληγόνῃ τοὺς ἄλλους βαθύτατα, ἐν ᾧ αὐτὸς ἦτο ἄτρωτος, ψυχικῶς καὶ σωματικῶς. Αὐτὴν τὴν σφαῖραν τοῦ πιστολίου ἡσθάνθη τῷ ὄντι περισσότερον ἡ Βασιλικὴ ἢ ὁ παθὼν. Πλήρης λύπης καὶ ἀγωνίας ἡ νεανίς, ἔπεμψε τὴν ἐπομένην εἰς τοῦ Λέοντος τὴν κυρίαν Δυβάλ, μὴ δυναμένη ἐξ ἀσθενείας νὰ μεταβῇ αὐτῇ ἡ ἰδίᾳ. Ὁ Λέων ὑπεδέχθη καλῶς τὴν γαλλίδα καὶ τῇ ἐπέδειξε μάλιστα τὴν πληγὴν πρὸς καθυσύχασιν, ἀλλὰ τῇ ἀπηγόρευσε ρητῶς νὰ φέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν του τὴν Βασιλικήν. Ἄν ἤρχετο, εἶπε, θὰ τὴν ἀπέβαλλον. Τοῦτο μαθοῦσα ἡ νεανίς ἐγένετο ἔξκαλλος ὑπὸ τῆς θλίψεως καὶ τοῦ ἀπελπισμοῦ. Δὲν ἐγνώριζε τί νὰ ὑποθέσῃ ἢ τί νὰ κάμῃ· ἐφρόντιζε μὲν καθ' ἑκάστην νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς ὑγείας τοῦ ἐραστοῦ τῆς, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ θετήσῃ τὴν διαταγὴν του, τὴν τόσῳ σκληράν, δικαιολογοῦσα αὐτὸν ἂν ἤρνετο νὰ ἴδῃ «τὴν θυγατέρα τοῦ φονέως του.» Μόνον ἡ ἐκ μέρους τοῦ Λέοντος ἀπόκρυψις τοῦ ὀνόματός του, τὴν ἦγε νὰ ἐλπίζῃ καὶ νὰ περιμένῃ. — Τὸν εἶδεν, ἀφ' οὗ ἀρνεῖται νὰ με ἴδῃ· ἀλλὰ θὰ μ' ἀγαπᾷ ἀκόμη, ἀφ' οὗ φεῖδεται τοῦ πατρός μου», ἔλεγε.

Πλὴν ἡ ἀνάρρωσις τοῦ τραυματίου διέψευσε κατὰ τρόπον σκληρότατον τὰς ἐλπίδας τῆς κόρης. Ὁ Λέων, ὁ ἐξ ἀντιλογίας πάντοτε ἐνεργῶν, οὐχὶ μόνον δὲν μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τῆς ἐρωμένης του, οὐδ' ἠξίωσεν ἀπαντήσεως δύο τρυφερωτάτας ἐπιστολάς τῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν χρηματικὴν αὐτῆς ἐπιχορήγησιν, λήξαντος τοῦ μηνός, ἤρνήθη νὰ πληρώσῃ. Ἡ θέσις τῆς Βασιλικῆς ἦτο κρίσιμος. Φεῦ! ἀπέθανεν ὁ ἔρως τῆς, ἀπέθανεν ἡ ἀγνότης τῆς, ἀπέθανεν ἡ εὐτυχία τῆς· μετ' ὀλίγον δέ, ἀφ' οὗ θὰ ἐξηγολοῦντο τὰ ὀλίγα χρήματα, ἅτινα εἶχεν εἰς τὸ συρτάριόν τῆς, θάπεθνησκε τῆς πείνης καὶ αὐτῇ.

Ἡ κυρία Δυβάλ, φοβηθεῖσα τὴν ἀπόγνωσιν τῆς κόρης ἀνέλαβε νὰ μαλάξῃ τὸν Λέοντα. Ἀλλ' ἀπέφυγεν οὗτος μετ' ἐπιμονῆς νὰ λάβῃ οἰανδήποτε μετ' αὐτῆς συνέντευξιν. Ἀπελπισθεῖσα ἐπὶ τέλους ἡ γαλλίς, τῷ ἔπεμψε ἐπιστολὴν μετὰ πολλῆς λεπτότητος συντεταγμένην, ἐν ᾗ, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι ὠμίλει περὶ ἑαυτῆς, τῷ καθίστα φανεράν τὴν δύσκολον θέσιν τῆς, καὶ τὸν παρεκάλει ἢ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ τῶν περαιτέρω καθηκόντων τῆς, ἢ (ἄφινε τὸν Λέοντα νὰ συμπεράνῃ) νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀνταμείβων τοὺς πόνους τῆς. Πλὴν καὶ διὰ τοῦ τεχνάσματος τούτου δὲν κατώρθωσε νὰ μάθῃ τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν τοῦ Λέοντος, διότι εἰς ἀπάντησιν ἔλαβεν ἐν ἐπισκεπτῆριόν του μέτῃ τὴν σημείωσιν: «Μεῖνατε τὰ περαιτέρω εἴνε ἰδική μου φροντίς.»

Ἡ ἀόριστος αὕτη ἐλπίς δὲν ἴσχυσε νὰ καθυσύχασῃ τὴν Βασιλικήν. Ἡ ἀπὸ τοῦ ὕψους, ἐν ᾗ ἴστατο πτωδὶς τῆς ὑπῆρξεν ἀπότομος καὶ φοβερά· σκοτοδίνη κατεῖχε τὸ πνεῦμά τῆς καὶ οὔτε κἂν νὰ σκεφθῇ ἐδύνατο, ἀπέναντι τῆς ἀνελπίστου συμφορᾶς. Ταχέως ὁ ἀπελπισμὸς καὶ ἡ ἐκ τῆς ζωῆς ἀπογοήτευσις κατέλαβον ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ψυχὴν τῆς νεαρᾶς κόρης, καί, ὡς ὁ ὀργανισμὸς τῆς ἐκ φύσεως εἶχε τὰς εἰς τὴν αὐτοκτονίαν, ἀπεφάσισε νὰ αυτοκτονήσῃ. Δέν θὰ ἐβράδυνε δὲ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπεγνωσμένην ἀπόφασιν, ὅταν αἴφνης ἐπῆλθεν ἀπρόοπτος σωτήρ.

Ὁ Κρίτων Ἀστεριάδης, παρακολουθῶν βῆμα πρὸς βῆμα τὴν ζωὴν τῆς Βασιλικῆς, ὠσφράνθη τὴν μετ' αὐτῆς διένηξιν τοῦ Λέοντος καὶ ἐσκέφθη νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς περιστάσεως. Μὴ ἀκούμενος τώρα πλέον νὰ τῇ ὀμιλῇ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπὸ τῶν παραθύρων τοῦ κυρίου Νικήτα, ἤθελε νὰ ἐκδηλώσῃ τὸν ἔρωτά του διὰ βεβαιωτέραν μέσων. Ἡ Μαρία, ἥτις ἐνθαρρυνθεῖσα ἐκ τῆς ἐκλείψεως τοῦ Λέοντος, ἀπετόλμα πολλάκις ἐκ πείσματος τὴν μετὰ τῆς φίλης τῆς συνάντησιν, δὲν ἤρνήθη εἰς τὸν ἐραστὴν τῆς — ἓνα τῶν πολλῶν — νὰ ἐπιδώσῃ τῇ Βασιλικῇ ἐπιστολὴν ἐκ μέρους του. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ἀνθρώπου πονηροῦ καὶ διεφθαρμένου, σκοποῦντος τὴν σαγήνευσιν τῆς ἀρετῆς, ἦτο μετὰ πολλῆς τέχνης καὶ δόλου γεγραμμένη. Ἡ Βασιλικὴ ἀνέγνωσεν ἐκφράσεις ἔρωτος θερμάς, τὰς ὁποίας οὐδέποτε ἤκουσε παρὰ τοῦ Λέοντος, καὶ σχέδια περὶ

συνεντεύξεως εἰδυλλιακά, τῶν ὁποίων τὸ θέλητρον τῇ παρίστατο ζωηρότερον. Ἀλλοίμονον! τὸ πνεῦμα τῆς νεανίδος εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην στρέφεται μὲ τὴν ἀσθενέστεραν ὥθησιν. Καὶ το βρωμερότερον φῶς ἀρκεῖ νὰ σκεδάσῃ ἐν σκότος. . . Ἡ Βασιλικὴ ἀπεφάσισε νὰ μὴ αὐτοκτονήσῃ — ἀλλὰ δὲν ἀπήντησε πρὸς τὸν Κρίτων.

Ὁ νέος δὲν ἀπηλπίσθη. Ἐγραψε δευτέραν ἐπιστολὴν, θερμότεραν καὶ δελεαστικωτέραν. Ἡ νεανὶς ἐδίστασεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, ἐπάλασεν, ἔκλαυσεν, ἐστέναξεν, ἀλλὰ ὑπεχώρησεν. Δὲν ἐδύνατο, φαίνεται, νὰ ζήσῃ ἄνευ ἔρωτος.

Ἐλαβε τὴν γραφίδα, καὶ ἐφ' ἐνὸς φύλλου χάρτου, ἔστειλε πρὸς τὸν Κρίτων ἐν τεμάχιον τῆς καρδίας της.

Εἶχον παρέλθει δέκα ἡμέραι ἔκτοτε.

Ἐσπέραν τινά, πολὺ ἀργά, ὁ Λέων, ἐν ἀδείᾳ ἀκόμη διατελῶν, ἐκάθητο παρὰ το γραφεῖόν του καὶ ἀνεγίνωσκεν. Ἐτυχε νὰ εὔρῃ ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ κυρίου Ρόδου ἐν σημειωματάριον, κατὰ τύχην ἀφεθὲν ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ περιέργως ὡς ἦτο, τὸ ὑπεξήρесе, νὰ το διεξέλθῃ ἐν ἡσυχίᾳ. Δὲν ἐφοβεῖτο νὰ το ζητήσῃ ὁ πατήρ του, ἐπειδὴ ἦτο πολὺ πλαιῖον· ἄλλως τε ἡ ἀνάγνωσις ἐκείνη ἦτο τόσον ἐνδιαφέροντα, ὥστε ἐδύνατο νὰ ψευδοῖται καὶ ἐν ἀνάγκῃ.

Ἐπὶ μιᾶς τῶν σελίδων, ὑποκιτρίνης μὲ ὠχρὰ γράμματα, ἀνεγινώσκτο ἡ ἐξῆς σημειώσις τοῦ δικηγόρου, διὰ τῆς δυσαναγνώστου, συμπεπιεσμένης καὶ στρεβλῆς αὐτοῦ γραφῆς :

«Διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ κτήματος μετέβην εἰς Μέγαρον νὰ εὔρω τὸν κουμπάρου μου. Οἱ σύντροφοί μου, μὴ στέργοντες νὰ διακονίσωσι τὴν κυνηγετικὴν ἐκδρομὴν, μὲ εἶχον ἀφήσει μόνον, ἅμα ἐφθάσαμεν εἰς Ἐλευσίαν. Ὁ Κωνσταντῆς ἔλειπεν ἀτυχῶς καὶ με ὑπεδέχθη ἡ σύζυγός του. Ἡ ὥραία γυνή, ἡ ὠραιότερα Μεγαρίτισσα, μὲ ἔκαμε πολλὰς περιποιήσεις καὶ με ἠνάγκαζε νὰ μείνω παρ' αὐτῇ δύο ἡμέρας. Ἐνόησα ὅτι δυσχερεῖται διὰ τοῦτο τὸ κουμπάρου μου, ἀλλ' ἡ νεότης καὶ τὸ κάλλος μὰς κάμνουν νὰ παραβλέπωμεν καὶ ἄλλα, ἀκόμη σπουδαιότερα πράγματα. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε πολὺ ἀδύνατος· καὶ ἐγὼ δὲν ἤθελα νὰ θεωρήσω εὐτυχίαν τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἀνδρός της. — 20 Σεπτεμβρίου 1867.»

Ὁ Λέων ἐκρότησε τὰς χεῖρας καὶ ἐξεργάγη εἰς γέλωτα μόνος.

— Διάβολε! εἶπεν ἀνάπτων σιγάρων· ἄμ' αὐτὸ εἶνε πειρὰ φῶς φανερό! . . ὁ γέρω — Ρόδιος τοῦ τὴν ἔφτειασε τοῦ κουμπάρου του... ὁ κακομοίρης ὁ Πλακιώτης! δίκην εἶχε νὰ με κτυπήσῃ. . . γιὰ πολλὰ πράγματα μὰς ἐκδικεῖται.

Εὐτυχῶς ἡ παιδρότης ὑφ' ἧς κατεῖχετο τὴν ὥραν ἐκείνην, τὸν ἀπέτρεψε νὰ δώσῃ ἄλλην διεύθυνσιν εἰς τὰς σκέψεις του — καὶ ἔμεινεν ἔως ἐδῶ.

Ἀποπερτάσας τὸ σημειωματάριον, ἐπελήφθη τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐφημερίδων τῆς ἡμέρας. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐκίνησε τὴν προσοχὴν τοῦ ὀλιγόστιχος εἰδήσεως ἐν τῇ στήλῃ τῶν Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν :

«Χθὲς ἡ ὑπηρετρία τοῦ κυρίου Α. Νικήτα, Μαρία, ἐκ Μεγάρων, ἀφαίρεσεν ἐν κιβώτιον περιέχον 500 δραχμὰς καὶ ἄλλα πολὺτιμα εἶδη ἀξίας 1000 περίπου δραχμῶν, ἀπέδρα μετὰ τοῦ ἑραστοῦ της Δημητρίου, ὑπρέτου εἰς τὸ παράλευρον παντοπωλεῖον. Ἡ Ἀστυνομία εἶνε ἐπὶ τὰ ἔγνη τῶν φυγοδίκων.»

— Νόστιμο! πάει στὴ δουλειά της καὶ αὐτή. . . ἡ μία. . .

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ συμπληρώσῃ τὴν σκέψιν τοῦ ὁ Λέων, ὅταν εἰς τὸν διάδρομον ἔξω, ἀντήχησεν ὀρυμαγδὸς βημάτων καὶ φωνῶν. Ἀντελήφθη ὅτι οἱ ὑπηρετὰι προσεπάθουν νὰ ἐμποδίσωσι γυναικὰ τινὰ ἐπιμένουσαν νὰ εἰσέλθῃ διὰ τῆς βίρας εἰς τὸ δωμάτιόν του. Μόλις ἡγήθη νὰ ἴδῃ τί συμβαίνει, ἤνοιξεν ἡ θύρα μεθ' ὀρυμῆς καὶ εἰσέβαλεν εἰς τὸν θάλαμον ὡς βόμβα ἡ κυρία Δυβάλ, μὲ τὰ μελανὰ ἐνδύματα ἐν ἀταξίᾳ, ἐρυθρὰ ἐκ τῆς ἀγωνίας, πνευστιῶσα καὶ μέχρις ἡλιθιότητος τεταραγμένη.

— Τί τρέχει, κυρία Δυβάλ; ἠρώτησεν ἀνήσυχος ὁ Ρόδιος.

— Τρέχει. . . ἡ ἄμαξα τοῦ κυρίου Ἀστεριάδου, πού σας ἔκλεψε. . . τῇ Βασιλικῇ.

Ἐμεινε μὲ ἀνοικτὸν στόμα ἐκ τῆς ἐκπλήξεως ὁ Λέων. Ἡ κυρία Δυβάλ συνῆψε τὰς χεῖρας καὶ ἐξηκολούθησε γαλλιστὶ τὴν ὁμιλίαν.

— ὦ, μὴ ἀποδώσετε τὸ λάθος εἰς ἐμέ, κύριε Ρόδιε! δὲν πταίω· ἡ ἐπιτήρησις μου ἦτο μεγάλη· ἀλλὰ μοῦ ἔφυγε σχεδὸν διὰ τῆς βίρας. . . ἐνόησα ὅτι εἶχε κακοὺς σκοποὺς ἡ ἄμαξα, ἡ ὁποία ἐπερίμενε δύο ὥρας ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ σπιτί μας· γι' αὐτὸ δὲν ἐπήγαίνα νὰ κοιμηθῶ, ἂν καὶ ἦτο πολὺ ἀργά. . . Οὔτε κ' ἐγὼ δὲν ἤξεύρω πῶς μ' ἐγέλασε. . . φαίνεται ὅτι μ' ἐπῆρε ὁ ὕπνος ἐκεῖ κοντὰ στὸ παρθένο. . . μ' ἐξύπνησεν ὁ κρότος τῆς ἄμαξας. . . φωνάξω «Βασιλική!» πού Βασιλική! . . . εἶχε φύγει! . . . Δυστυχία μου! Τρέχω τώρα νὰ εἰδοποιήσω τὴν Ἀστυνομίαν.

Καὶ ἡ κυρία Δυβάλ, θεωροῦσα ἑαυτὴν ὑπεύθυνον, ἔκλαιε διὰ τὴν συμφορὰν της καὶ ἔσπευδεν εἰς ἐνέργειαν. Ἐκεῖνος ὅμως τὴν ἀνεχαίτιζε, θέλουσαν νὰ ἐξέλθῃ, καὶ τὴν παρεκάλεσε τούναντίον νὰ καθῆσθαι. Ἡ παιδαγωγὸς ἐκάθησε λέγουσα :

— Καὶ αὐτοὶ οἱ ἀνόητοι οἱ ὑπηρετὰι σας νὰ μὴ με ἀφίνουν νὰ ἔμβω. . . ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν δέχεσθε κανένα τοιαύτην ὥραν. . . ἀλλὰ πού νὰ μαντεύουν τὸ δυστύχημα.

— Ὅχι δὲ καὶ τόσῳ μεγάλῳ δυστύχημα! εἶπεν ὁ Λέων, περελθούσης τῆς πρώτης ἐκπλήξεως· σ' αὐτὸ τὸν κόσμον ὅλα πρέπει κανεὶς νὰ τα περιμένῃ. . .

— Ἰδοὺ τί μοι ἄφησεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι! εἶπεν ἡ κυρία Δυβάλ ὀλίγον προσέχουσα εἰς τοὺς καθησυχαστικούς λόγους τοῦ Λέοντος.

Καὶ τῷ ἔτεινεν ἀπεσφραγισμένην ἐπιστολὴν, περιέχουσαν τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς, ὧν ὁ χαρακτήρ προσέδιδεν ἀμέσως, ὅτι διάνοια τεταραγμένη ὠδήγησε χεῖρα τρέμουσαν :

«Ἀγαθὴ μου κυρία Δυβάλ,

«Τὴν στιγμήν ταύτην, καθ' ἣν ἀποχωρίζομεθα ἔως διὰ παντός, θεωρῶ καθήκον μου νὰ σας εὐχαριστήσω ἀπὸ ψυχῆς διὰ τὴν μητρικὴν στοργὴν καὶ τὸ ἀληθὲς ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον πάντοτε εἰδείξατε πρὸς ἐμέ. Δὲν θα λησμονήσω μέχρι τοῦ θανάτου μου τὰς καλὰς σας συμβουλὰς, τὰ πολὺτιμά σας μαθήματα καὶ τὴν αὐστηρὰν σας ἐπιθελίαν. Ἀλλὰ, δυστυχῶς, δὲν μοι χρησιμεύουν εἰς τὸ ἐξῆς ὅλ' αὐτά. Ἡ τύχῃ, ἀπὸ μὲ ἐπέδρασε τὸ ὠραιοτέρον μέλλον καὶ μ' ἀπεκόμισε μὲ τὰ γλυκύτερα ὄνειρα, μὲ ἀφύπνισε αἰφνης εἰς οἰκτρὰν πραγματικότητα καὶ με καταρρίπτει ἀποτόμως εἰς τὴν

συμφορὰν καὶ τὴν ἀπελπισίαν. Φεύγω, διὰ νὰ μὴ ἀποθάνω ὑπὸ τῆς πείνης μένουσα. Οὕτως ἠθέλησεν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος μὲ ἠγάπησε διὰ νὰ με μισήσῃ τόσῳ πολὺ. . . Μία χεὶρ ἰσχυρὰ μὲ ὤθει εἰς τὸ ἀγνωστὸν μου πεπρωμένον. Οὔτε καὶ ἐγὼ ἤξεύρω πού πηγαίνω. Ἀλλ' ὅσον πυκνὸν καὶ ἂν ἦν τὸ σκότος τῆς νέας μου ὁδοῦ, οὔτε πυκνότερον, οὔτε φοβερότερον εἶνε τοῦ σκότους τοῦ θανάτου, ὁ ὁποῖος ἀλλέως θὰ ἦτο τὸ ταχύτερον τέλος μου.

«Χαίρετε διὰ παντός, ἀγαθὴ μου κυρία Δυβάλ. Ὁ Θεός, ἀφ' οὗ ἐγὼ δὲν εἰμπόρεσα, ἄς σας ἀνταμείψῃ δι' ὅ,τι ἐκάματε πρὸς τὴν πτωχὴν κόρην, ὅταν ἐστέρηθη τῆς εὐτυχίας της καὶ τοῦ ἔρωτός της.

«Βασιλική».

Ὁ Λέων ἐσκέφθη ἐπὶ μικρὸν μετὰ τὴν βραχεῖαν ἀνάγνωσιν, ἐν ᾗ ἡ κυρία Δυβάλ, ἀερίζομένη διὰ τοῦ ρινομάκτρον της, περιέμενεν ἐναγωνίως τὴν ἀποφασισίν του. Σιγῇ ἐβασίλευεν ἐντὸς τοῦ δωματίου καὶ καθ' ἅπασαν τὴν οἰκίαν· μόνον τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης ὠρολόγιον ἤχησε μίαν ὥραν καὶ ἐσιώπησε.

— Καλὰ. . . καλὰ! εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Κ' ἐγὼ πρέπει νὰ σας εὐχαριστήσω διὰ τὰς φροντίδας σας καὶ τοὺς κόπους σας ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς. . . Σὰς εἶπον μίαν φορὰν ὅτι σας ἐμπιστεύομαι τὸν θησαυρόν μου, ἀλλὰ δὲν πταίετε σεις, ἂν ὁ θησαυρὸς ἦτο ἄνθρωπος. . . ἴσως ἐγὼ πταίω, καὶ ὁ φίλος μου Ἀστεριάδης ἠθέλησε διὰ τῆς ἀπαγωγῆς νὰ με νοθεύσῃ. Ἐκαμε καλὰ. . . ἂν ἤθελα νὰ μὴ φύγῃ ἡ Βασιλική, δὲν ἔφυγε, βεβαιωθῆτε! τώρα σεις δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ ὑπάγετε πουθενά, οὔτε νὰ εἰδοποιήσετε κανένα. . . ἐλᾶτε αὐριον, σὰς παρακαλῶ, νὰ θεωρήσωμεν τοὺς λογαριασμούς.

Ἐφ' ὅσον ὠμίλει ὁ Λέων, ἡ κυρία Δυβάλ ἠσθάνετο τὸν ἰδρωτὰ της ξηραίνομενον καὶ τὴν γαλήνην ἀντικαθιστῶσαν βαθμηδὸν τὴν προτέραν ταραχὴν. Ἀφ' οὗ ἐκεῖνος δὲν δυσχερεστεῖτο διὰ τὴν φυγὴν, καὶ αὕτη δὲν εἶχε λόγους νὰ ἦν δυστυχίας. Αἱ πρῶται λοιπὸν ἐπιφωνήσεις τοῦ Λέοντος δὲν ἦσαν καθησυχάσεις ἐξ ἀβρότητας. Ἐξεπλάγη, ἀλλὰ τῷ ὄντι δὲν ἐλυπήθη ὁ νέος.

Πρὶν ἢ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν παιδαγωγὸν τὴν ἐπιστολὴν τῆς μαθητρίας της ὁ Λέων ἠθέλησε νὰντιγράψῃ μίαν φράσιν ἐξ αὐτῆς. Προχειρότερον χαρτίον εὗρεθῇ τὸ ἀρχαῖον πατρικὸν σημειωματάριον, καὶ κατὰ σύμπτωσιν μοιραίαν, ἐπὶ τῆς σελίδος ἐκείνης, ἐφ' ἧς ἦσαν γεγραμμένα τὰ περὶ Πλακιώτη σκάνδαλα, ὁ Λέων ἐχάραξε διὰ μολυβδίδος : Μία χεὶρ ἰσχυρὰ μὲ ὤθει εἰς τὸ ἀγνωστὸν μου πεπρωμένον!

— Νὰ ἰδῶμεν αὐτὸ τὸ ἀγνωστὸν πεπρωμένον... εἶπε τεινὼν τὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν κυρίαν Δυβάλ. Ἐλπίζω νὰ μὴ μείνῃ τὸ πρᾶγμα ἔως ἐδῶ.

Ἄμα ἔφυγεν ἡ γαλλὶς ἔμεινεν ὁ Λέων Ρόδιος ἀκίνητος καὶ σκεπτικός. Ἐκράτει ἀκόμη εἰς τὰς χεῖράς του τὸ σημειωματάριον, ἀνοικτὸν εἰς τὴν σελίδα ἐκείνην, καὶ προσήλου σχεδὸν ἀσυνειδήτως τοὺς ὀφθαλμούς ἐπὶ τῆς διὰ μολυβδίδος γραμμῆς τῆς συμπλεκόμενης πρὸς τὰ ὠχρὰ καὶ μεγάλα γράμματα τοῦ πατρὸς του.

Ἐπὶ τέλους ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπεν, ὥσπερ ἐνθαρρύνων ἑαυτόν :



— Δὲν βαρύνεσαι, βρέ ἀδελφέ! τὸ πρᾶγμα ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ καταλήξῃ. Ἀπὸ κάθε ἄλλον κελίτερον ὁ Ἀστεριάδης.

## I

## «Παρασμένα μεγαλεῖα»

Ἡ ὁδὸς Μαυρομιχάλη ἀνέκει εἰς τὸ δεύτερον τμήμα τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὴν συνοικίαν Νεαπόλεως. Κάθετος ἐπὶ τῆς λεωφόρου Ἀκαδημίας, ἀφ' ἧς ἀρχεται, κανονικὴ καὶ μεγαλοπρεπὴς, προχωρεῖ τέμνουσα δεκάδα παραλλήλων ὁδῶν, βαθμὴν ἀποβάλλουσα τὴν ἀριστοκρατικὴν ὕψιν, ρυπαρὰ καὶ ἐλικοειδὴς γενομένη, ἀνευ πεζοδρομίων λιθοστρώτων, ἐκβάλλουσα ἕξω τῆς πόλεως, ὅπου ἀπόλλυσι καὶ σχῆμα καὶ ὄνομα. Εἶνε πολὺ χαρακτηριστικὴ ἡ ἰδιόρρυθμος ὁδὸς. Ἀρχεται ἀπὸ μεγάρων, ἀπὸ μαρμάρων, ἀπὸ δένδρων, ἀπὸ φανῶν, καὶ καταλήγει εἰς οἰκίσκους, εἰς πλίνθους, εἰς ἀνώμαλον ἔδαφος, εἰς σκότος. Εἰς τὴν μίαν ἐσχατιὰν ὑφούται ἡ οἰκία τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἡ σχηματίζουσα τὴν πρώτην γωνίαν, καὶ εἰς τὴν ἄλλην μόλις διαφαίνεται λευκᾶζων οἰκίσκος ταπεινός—ἡ κατοικία πτωχοῦ πατρὸς δύο θυγατέρων—σχηματίζων τὴν τελευταίαν. Ὁμοιάζει πρὸς ὑπογραφὴν, ἥτις, ἀρχομένη καλλιγραφικῶς, ἀποπερατοῦται εἰς ἀκανόνιστον κεραίαν. Καὶ ὡς γραμμὴ μετὰ τῶν δύο πόλων τῆς κοινῆς, ἡ ὁδὸς συνδέει τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἰσχὺν μετὰ τῆς πτωχείας καὶ τῆς ἀσημότητος.—Εἶνε ἐκ τῶν ἡσυχαστῶν ὁδῶν τῆς συνοικίας· οὐδὲν σχολεῖον, οὐδὲν θορυβῶδες κατὰστημα κατ' ὅλον αὐτῆς τὸ μήκος· ἀφ' οὐδενὸς καφείου, τούλ' αὖτις πρὸς ὥρας, ἀντηχεῖ ὁ ποικίλος θόρυβος, ἡ λασχηνία τῶν θαμνῶν, αἱ διχρούσαι τοῦ σφακιριστηρίου, οἱ ὀρυγμοὶ τῶν ὑπηρετῶν. Οὐδεὶς Νὰὸς τοῦ Θεοῦ, τοῦ Βάκχου ἢ τῆς Ἀφροδίτης· οὐδὲν κατὰ γῶνιον χρυσοπαιγνίου· οὐδὲν ἐστιατήριον φοιτητικόν. Φαίνεται ὅτι αἱ περίξ ὁδοί, πλούσαι ἐν παντί, συνώμοσαν ἐναντίον τῆς ὁδοῦ Μαυρομιχάλη, καὶ ἐκτὸς τοῦ ἐνδόξου τῆς ὀνόματος, τῆς ραθύμου ἡσυχίας καὶ τῶν ἀπαραιτήτων παντοπωλείων, οὐδὲν ἄλλο ἀφῆκαν εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ καὶ τὴν πληθὺν τῶν ὠρίων γυναικῶν οὐδεμία τῇ διαμφισβητεῖ γείτων· καὶ ἡ ὁδὸς μας εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν καλλιγύναικος ὁδὸς τῶν Ἀθηνῶν. Ἀπὸ τῶν ἐξωστῶν τῆς καὶ τῶν παραθύρων προβαίνουσιν αἱ χαριέστεραι δεσποινίδες καὶ αἱ ὀρεκτικώτεραι δέσποιναι, ἀκόμη δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πηγῶν, αἵτινες πλημμυροῦσι νυχθήμερον τὰς διασταυρώσεις, ὑδρεύονται αἱ ὠραιότεραι ὑπηρετρίαι. Διὰ τοῦτο ἡ ὁδὸς ἐκείνη εἶνε ὁ προσφιλέστατος σταθμὸς τῶν ἐρωτολήπτων καὶ πολλὰκις, εἰς τὰς μυστηριώδεις ὥρας τῆς νυκτός, ἀντηχεῖ περιπαθὲς τοῦ κωμικοῦ τὸ ᾄσμα καὶ τῆς κιθάρας ὁ τόνος, ἡ καὶ ὁ κρότος τῶν ραβδισμῶν καὶ αἱ κραυγαὶ τῆς λογομαχίας, ὅταν συγκρουσθῶσιν ἀντερρασταί. Αἱ σφύραι τῶν λιθοβόων, κατεργαζομένων μάρ-

μαρον ἐν τινι οἰκοπέδῳ, δὲν ἰσχύουσι νὰ διαταράξωσι τὰς μελέτας τῶν φοιτητῶν, οἵτινες προτιμῶσι τὴν ὁδὸν Μαυρομιχάλη.

Τὸ μέλλον μόνον ἐμπνέει ἀνησυχίας περὶ ἡσυχίας· διότι τὰ οἰκοπέδα, ἐσπαρμένα κατὰ διαστήματα καὶ περιφρασσόμενα ὑπὸ τῶν ἀκαυρῶν, χονδροειδῶν τοίχων, τίς οἶδε τί ἐγκυμονοῦσιν ἐν τῇ προσκαίρῳ ληθάργῳ τῶν!...

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μαυρομιχάλη κεῖται μικρὰ μονόροφος οἰκία, μὲ τρεῖς παράθυρα ἐκ τῆς προσόψεως καὶ τρεῖς φεγγίτας τοῦ ὑπογείου. Ἡ θύρα, κατὰ τὴν συνήθη ἀρχιτεκτονικὴν, εὐρίσκεται παραπλευρῶς τῇ ὁλῳ οἰκοδομήματι, καὶ εἰσάγει εἰς μικράν τινα αὐλὴν μὲ ἀνθῶνα καὶ φρέαρ ἐν τῇ μέσῳ. Ἐξω, ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου, εἶνε πεφυτευμένον δένδρον, οὕτινες οἱ κλώνες περικαλύπτουσι τὸν λαμπτήρα τοῦ φωταερίου, ἐστηριγμένον ἐπὶ μικροῦ βραχίονος, μετὰ τῆς οἰκίας καὶ τῆς θύρας. Τὴν νύκτα, ὅταν ὁ φανὸς ἐξαποστέλλῃ τὰς ἀκτίνας τοῦ ὑπὸ το πεφυρακτωμένον φύλλωμα, ἡ οἰκία προσλαμβάνει ὅψιν τινὰ ποιητικὴν.

Ἄλλ' εἶνε ἀκόμη ἡμέρα. Ὁ ἥλιος, ὁ προσφιλέστατος χειμερινὸς ἥλιος, διὰ τῶν τριῶν ὀλοανοίκτων παραθύρων διαχέει ἐντὸς τῆς οἰκίας εὐάρεστον θαλπωρὴν. Ἐπὶ τοῦ μεσίου εὐρίσκεται εἰς ἀνθρώπος· εἶνε ἀτημέλητος καὶ φαίνεται μόλις ἐξεγερθεὶς· μὲ ὀφθαλμοὺς ἐξωδημένους, μὲ κόμην καὶ μύστακα ἄτακτον, μὲ το ἐκ κροκωτοῦ ὑφάσματος κολόβιον, τὸ τετριμμένον καὶ ἀντὶ κομβίων φέρον δύο-τρεις κερφίδας, ἐπισκοπεῖ ἀπὸ τοῦ παραθύρου τὴν ὁδὸν καὶ θερμαίνεται εἰς τὸν ἥλιον. Συχνάκις ἀπὸ τοῦ στόματός του ἐκπέμπει νέρη καπνοῦ καὶ λέξεις φιλόφρονος χαιρετισμοῦ ἢ ἀστεϊότητος πρὸς τοὺς διαβάτας. Φαίνεται περίπου εἰκοσι καὶ ἑπταετής. Ἐκφρασίς τις νωχελείας, ψυχρότητος καὶ περιφρονησεως τῶν ἐγκοσμίων, εἶνε διακεχυμένη ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

Εἶνε ὁ Λέων Ρόδιος—ὁ ἀνθρώπος τοῦ κόσμου, πεπτωκώς, ἀλλὰ μέγας καὶ θαυμαστός ἐν τῇ πτώσει του.

Ὁ πατήρ του ἐτήρησε τὸν ὅρκον του. Ἀφῆκε τὸν υἱόν του, ὑποβληθὲν καὶ αὐτὸς νὰ καταλύσῃ καὶ τὰ τελευταῖα ἀπομεινάρια τῆς περιουσίας των. Τώρα ἐκτὸς τῶν συναλλαγμάτων καὶ τῆς μικρᾶς οἰκίας ἐν ἣ κατοικοῦσι, δὲν ἔχουσι τίποτε πλέον. Ὁ δικηγόρος ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμα του καὶ ζῇ, προσπαθῶν νὰ ποτίσῃ κατὰ μικρὸν καὶ τὰ χρέη των ὁ Λέων πτωχὸς καὶ ἐξουθενημένος, μελετᾷ—ὡς λέγει—νὰ δώσῃ ἐξετάσεις. Πλὴν πάντοτε εἰς τὰ ἐπισκεπτήριά του, αὐτοτιτλοφορεῖται Διδάκτωρ.

Ἐξωρίσθη τῶν μεγάρων· αἱ θύραι τοῦ μεγάλου κόσμου τῷ ἐκλείσθησαν· ἀπηρνήθη πᾶσαν χλιδὴν καὶ ἀπόλαυσιν, μακρυνθεὶς παντὸς κέντρον, παρκατεθείς πάσης τέρψεως δαπανηρᾶς. Κατέφυγεν εἰς τὴν μικρὰν οἰκίαν τῆς ὁδοῦ Μαυρομιχάλη, μακρὰν τῆς τύχης τοῦ κόσμου, τὸν ὁ-

1 Ἐν τούτῳ, πολὺ ἀφ' οὗ ἔγραψα τὰν ὑπερῶν. ἐγέννησε τὸ νέον Χρῆμα.

ποῖον ἄλλοτε ἐλάμπρυνε, διάγων τόρῳ ἐν μετριότητι καὶ ἀφανείᾳ, ζητῶν παρὰ τοῦ πατρὸς του δεκάλεπτα, καὶ ἐπεδιορθῶν ἐν τῶν ἐνόντων τὰς παλαιὰς περισκελίδας καὶ τὰ τετριμμένα ἱμάτια τῆς ἄλλοτε πολυτελείας. Καὶ ὅμως δὲν ἀπηλπίσθη· ἡ ἀπότομος μεταβολὴ δὲν τῷ προὔξηνεν ἐντύπωσιν πολλήν· ἀπαθὴς καὶ ἀτάραχος, τῷ ὄντι ἀνθρώπος τοῦ κόσμου, ἀνώτερος πάσης συγκινήσεως, συνεμορφώθη πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νέας ζωῆς, τὴν ὁποίαν τῷ ἐπέβαλλεν ἡ ἀνάγκη. Ὡς Ὁσμανλῆς πιστεύων τὸ πεπωμένον, ἐθωρακίσθη ὀπισθεν θαυμασίας περιφρονησεως τοῦ κόσμου· ἐρρόφα ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους τὴν καπνοσύριγγά του, ἡ ἀπέπλυνεν ὑπομονητικῶς διὰ βενζίνης τὰς κηλίδας τῶν ἐνδυμάτων του, ὁμιλῶν περὶ τοῦ παρελθόντος, ἀνευ ἄλλους ἢ συγκινήσεως, καὶ ἀποβλέπων εἰς κρεῖττον διὰ τῆς ἐργασίας μέλλοντος. Κλίων τὴν κεφαλὴν ἐνώπιον τῆς καρτερίας ταύτης καὶ θαυμάζων τὴν ἀνήκουστον μεγαλοψυχίαν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ κόσμου. Παρίσταται σήμερον πρὸ τῶν ὀμμάτων μου ὡς ἦρος ὑπερφυῆς καὶ μυθώδης. Ἰσταμένος ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου, ἐκυλίσθη αἰφνης ἀπὸ τῆς Τραπῆρας πέτρας· συνετρίβησαν ἐν τῇ φοβερᾷ πτώσει. τὰ μέλη του, ἐξηθροώθησαν οἱ πόδες, ἀπεκόπησαν αἱ χρυσεῖαι πτέρυγες· καὶ ὁ πρῶν πετῶν ἐλαφρὸς ἐπὶ κόσμου μαγικῶν ἀπολαύσεων, κεῖται τόρῳ οἰκτρός, αἰμόφυρτος καὶ δυσκίνητος ὄγκος. Καὶ ὅμως οὐδεὶς τοῦ προσώπου του μὴς συνεσπάσθη εἰς ὀδύνην, οὐδεμία πόνου κραυγὴ ἐξηλθε τῶν χειλέων του!...

Παρέστην ποτὲ εἰς ἐπώδυνον ἐγχείρησιν. Ὁ κ. Ἀρεταῖος ἐπρόκειτο νὰ φαιρέσῃ νεόπλασμα ἀπὸ τοῦ λαίμου ἐνὸς φίλου μου, αὐτοθελήτως προσελθόντος εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τοῦ καθηγητοῦ. Ἡ ἀπάθεια τοῦ ἀσθενοῦς μ' ἐξέπληξεν ὅσον καὶ ἡ ἐπιδεξιότης τοῦ κλεινοῦ χειρουργοῦ. Οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ἐκφρασίς πόνου παρετηρήθη ἐπὶ τῆς μορφῆς του, οὐδ' ἡ παρκατεθείς φωνὴ ἐξέφυγε τοῦ στήθους του· καὶ ἄμ' ὡς ἡ ἐγχείρησις ἀπεπερατώθη, ζωηρότατα «εὖγε!» διεδέχθησαν τὴν ἐναγώνιον σιγὴν τῶν παρευρισκομένων. «Ὅταν κατόπιν ἠρώτησα τὸν φίλον μου ἀπορῶν, ἂν ἦσθάνθη πόνον, μὴ ἀπήντησε τὰ θαυμαστά ταῦτα: «Μοῦ ἐπόνεσε καὶ πολὺ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγὼ μόνος ἐζήτησα νὰ υποβληθῶ εἰς τὴν ἐγχείρησιν, χωρὶς νὰ με βιάσῃ κανεὶς, ἐσκέφθην ὅτι δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ κραυγάζω. Ἡ λογικὴ κατέπνιξε τὸν πόνον.»

Τὴν αὐτὴν περίπου ἀπάντησιν ἔδωκε καὶ ὁ Λέων πρὸς φίλον του, θαυμάζοντα τὴν ψυχρότητα του. Ἐν ἀρχῇ μετάνοίας καὶ ἀποπτώσεως τοῦ ἐπονειδίστου παρελθόντος, ὁ ἦρος μας προσέφερε τὰς ὑψίστας τῶν λέξεων του.—«Θὰ γελᾷσῃ ὁ κόσμος ἂν παρκατεθῶ διότι ἔπεσα, ἀφ' οὗ εἴμπορος νὰ κρατηθῶ εἰς οἰονδήποτε σημεῖον τῆς πτώσεως. Εἶνε ἀξιογέλαστος ἐκεῖνος ὅστις ὀνομάζει βαρὺν τὸν ζυγόν, ὑπὸ τὸν ὅποιον ἔβαλε μόνος τὴν κεφαλὴν του.»

Ὁ Λέων ἔζη μετὰ τοῦ πατρὸς του καὶ

γηραιὰς ὑπηρετρίδας, τῆς μόνης ἥτις ἐναπέμεινε αὐτοῖς πιστῇ, ἐκ τοῦ ἄλλοτε πολυπληθοῦς συρφετοῦ τῶν ὑπηρετῶν. Παῖς δεκαπενταετής, πρῶν στυλβωτῆς ὑποδημάτων, ἐχρησίμευεν ὡς ὀψοκομιστῆς εἰς τὸν δικηγόρον καὶ ὡς ἰδιαιτέρον θαλαμηπόλος εἰς τὸν Λέοντα. Ἡ οἰκία ἦτο μικρὰ καὶ ἡ ἐπίπλωσίς τῆς μετριωτάτη. Ἀλλὰ μετὰ τῶν ἐντελῶν πραγμάτων τῆς νέας καταστάσεως, ἀνέκυπτε πολλάκις καὶ ἡκρωτηριασμένον τι λείψανον παλαιοῦ μεγαλείου. Δίσκος πολύτιμος ἐκ πορσελάνης, ἐπὶ παραδείγματι, ὑπεβάσταζε δωδεκάδα κυπέλλων τοῦ κατωτέρου εἶδους· παρὰ τὴν ψύκτραν τῶν πέντε δραχμῶν, ἔκειτο σινικὸν ἀγγεῖον μεγάλης ἀξίας· καὶ ἐπὶ τοῦ χονδροειδῶς ἐξωγραφημένου τοίχου ἐκρέματο εἰκὼν ἐντός πλαισίου ἐπιχρύσου, ἄξια κρείττονος τύχης. Τὰ παλαιὰ περιλάλητα ἐπιπλά τῶν Ροδίων ἐξεποιήθησαν μετὰ τῶν μεγάρων καὶ τῶν κτημάτων· ἔμειναν δ' ἐξ αὐτῶν ὀλίγα, ἀποτελέσαντα μετὰ τῶν νέων παρὰ δόξον κρῖμα πλούτου καὶ πτωχείας, κομψότητος καὶ ἀπειροκαλίας, ὡς οἱ μόνοι μάρτυρες τοῦ εὐκλεοῦς παρελθόντος συγχρόνως καὶ τοῦ ἀξιοδακρύτου ἐνεστώτος.

Τὸ δωμάτιον τοῦ Λέοντος ἦτο σύμφυρμα τι κενοφανὲς καὶ ἰδιόρρυθμον. — «Ὅ, τι εἶχα εἰς ὀλόκληρον διαμέρισμα μεγάρου, ἔλεγεν ὁ Λέων εἰς τοὺς ἐπισκέπτας του, κατῳρθωσα νὰ συγχωνεύσω μέσα εἰς αὐτοὺς τοὺς τέσσαρας τοίχους πῶς; καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω».

Καὶ τῷ ὄντι, ἐκάστη τῶν τεσσάρων γωνιῶν τοῦ δωματίου ἐξυπηρετεῖ καὶ ἄλλον σκοπὸν· ἡ μία ἦτο κοιτῶν, ἡ ἄλλη κομμωτήριον, ἡ τρίτη γραφεῖον καὶ ἡ τετάρτη Βιβλιοθήκη. Τὸ μέσον ἐχρησίμευεν ὡς αἵθουσα ὑποδοχῆς· εἰς λαμπτήρ μετὰ πρασίνου ἀλκιφώτου, ἐκρέματο ὑπεράνω τραπέζης ὠρειδοῦς, κεκοσμημένης δι' ἀγγείων καὶ λευκωμάτων καὶ χρυσοδέτων τευχῶν, κύκλῳ δὲ ἦσαν τετοποιημέναι ἑδραὶ τινὲς καὶ σκαμνία. Ἐπὶ τῶν τοίχων ἀνῆρτηντο εἰκόνες καὶ φωτογραφήματα μετὰ πολλῆς φιλοκαλίας, καὶ ἀνωθεν τοῦ γραφείου ἐσχηματίζετο δι' ὀπλων καὶ σημαίων ὠραιότατον καὶ πολύτιμον τρόπαιον, τὸ ὅποιον σχεδὸν μετὰ δακρύων ὁ Λέων κατῳρῶσε νὰ κρατήσῃ. Καὶ ἡ Βιβλιοθήκη ἐπίσης τῷ ἔμεινε· μικρὰ καὶ χαμηλὴ, ὑαλοσκεπῆς ὅλη, ἔμεινεν ἐκεῖ ἐν κόσμῳ καὶ πολυτελείᾳ, ἀντανάκλωσα συγκεχυμένως τὰ ἀντικείμενα καὶ ἐπιδεικνύουσα ἐν σκιᾷ τινας πολυχρώμους καὶ ἐπιχρύσους ράχεις τῶν νέων τῆς τευχῶν. Νεοπαγῆς καὶ χρήσιμος, ἡγελλεν ἀμέσως τὸ κρῖμα ὅπερ ἐδαπανήθη ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ διέφερεν ἀπὸ τὰς συνήθεις εὐρωτιώσας καὶ σκωληκοβρώτους οἰκογενειακάς Βιβλιοθήκας, ὅσον καὶ κόρη ἀπὸ τὴν μάμμην τῆς.

Ὁ γέρω-Ρόδιος ἐκράτει τὰ ἄλλα δύο δωμάτια μετὰ περισσοτέρας ἀνέσεως ἐπιπλωμένα· τὸ ἐν ἐχρησίμευεν ὡς κοιτῶν καὶ τὸ ἄλλο ὡς σπουδαστήριον. Ὁ Λέων ὅμως εἰσῆρχετο ἐκεῖ σπανιώτατα, διότι ἡ

ἰσορροπία τῶν μετὰ τοῦ πατρὸς του σχεσῶν ἦτο τόσον ἀστάθης, ὥστε ἐφοβεῖτο μήπως εἰς τὸ ἐλάχιστον κίνημα ἤθελε τὴν καταστρέψει. Δὲν ὠμίλουν μετ' ἀλλήλων ἡ ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ ζητήσῃ χρήματα ὁ υἱός, τὰ ὀλίγα δεκάλεπτα, διὰ νὰ μὴ αἰσθάνηται τὰ θυλάκιά του πολὺ ἐλαφρὰ. «Δὲν ἔχω», ἀπῆντα στερεοτύπως ὁ Ρόδιος, ἄλλοτε δίδων καὶ ἄλλοτε ἀρνούμενος ὀριστικῶς. Τὸ αἰώνιον ἐκεῖνο «Δὲν ἔχω» ἦτο, ὡς ἐβεβαίουν ὁ Λέων τοὺς φίλους του, τὸ μόνον ψεῦμα, τὸ ὅποιον ἤκουσεν ἀπὸ τῶν χειλέων τοῦ πατρὸς του· θὰ ἐπίστευε ποτε ὅτι δὲν εὕρισκετο μία καὶ δραχμὴ εἰς τὸ χρηματοφυλάκιον τοῦ δικηγόρου, διὰ τὸν πτωχὸν τοῦ υἱόν;

Ἐτρωγον καθήμενοι ἀπέναντι ἀλλήλων, χωρὶς νὰ προφέρωσιν ἄλλας λέξεις, ἐκτὸς τῶν ἀπολύτως ἀναγκαζίων· ἔλαστος ὠμίλει πολὺ εὐχαριστότερον πρὸς τὴν Κατερίναν, τὴν ὑπηρετρίαν, ἢ πρὸς τὸν συνδαιτυμόνα του. Ἐν τούτοις δὲν ἔλειπεν ὁ δικηγόρος νὰ συνιστᾷ εἰς τὸν Λέοντα τὴν μελέτην διὰ νὰ δώσῃ, ὅσῳ τὸ δυνατόν ταχύτερον ἐξετάσεις· ἐκεῖνος ἀπῆντα συνήθως δι' ἐνὸς μεγάλου προσποιητοῦ στεναγμοῦ· ἀλλ' ὁ γέρον τῷ εἶπε μίαν ἡμέραν: — Ὑπ' αὐτὸν τὸν ὅρον σὲ τρέφω καὶ σε ἐνδύω τόρᾳ· ἄλλοτε, ὅταν ἤμην πλούσιος, εἶχες ἴσως περισσότερα δικιῶματα τόρᾳ πού με ἔκαμες πτωχόν, ἔχεις πολὺς ὑποχρεώσεις.

Πλὴν, παρὰ τὰς πατρικὰς παρακελεύσεις ἡ ζωὴ τοῦ Λέοντος πᾶν ἄλλο ὑπισχεῖτο ἢ ἐπιστημονικὴν προκοπὴν. — Εἶχε κηρυχθῇ λιποτάκτης ἀπὸ πολλοῦ χρόνου καὶ κατεζητεῖτο, ὅπως προσαχθῇ εἰς δίκην· διὰ τοῦτο ἠναγκάζετο νὰ μένῃ κεχυρμένους διακρούσης τῆς ἡμέρας, καὶ μόλις τὸ ἐσπέρας νὰ ἐξέρχεται. Εἰς τὴν οἰκίαν του δὲν τὸν ἠνώχλουν, διότι κατῳρῶσε νὰ δελεάσῃ τοὺς ἐντεταλμένους χωροφύλακας. Ὁ Λέων λοιπὸν ἠναγκάσθη νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἡμέραν εἰς νύκτα καὶ τὴν νύκτα εἰς ἡμέραν. Ἠγείρετο περὶ τὴν μεσημβρίαν ἢ καὶ βραδύτερον, παρεσκεύαζε μόνος τὸν καφέ μὲ τὸ γάλα, καὶ ἔμεινε ἐν τῷ μετὰ εἰς τὸ παράθυρον — τοῦθ' ὅπερ τῷ ἐγένετο προσφιλεῖς συνήθειαν· κατόπιν εἰργάζετο, ἀναγινώσκων πᾶν ἄλλο ἢ νομικὰ βιβλία, ἢ γράφων τὰ πομπημοεῖματά του, ἢ ἱχνογραφῶν, ἢ κατασκευάζων διάφορα κομψοτεχνήματα, περὶ τὰ ὅποια ἡγάπα ἀνέκαθεν νὰ σχολῇται. Τὴν τετάρτην μ. μ. ἔτρωγε παρὰ τὴν λιτὴν τράπεζαν τοῦ πατρὸς του· μετὰ δὲ τὸ φαγητὸν ἐκάθητο εἰς τὸ παράθυρον ἀναγινώσκων τὰς ἐφημερίδας ἢ συνομιλῶν μὲ τινὰς γείτονας κυρίους καὶ δεσποινίδας. Τὸ ἐσπέρας μετέβαινε νὰ πάρῃ τὸ παρ' εἰς οἰκίαν τινὰς, μεθ' ὧν νεωστὶ συνῆψε γνωριμίας, οἰκίαν τῆς μεσαιῆς τάξεως, τὴν ὅποιαν συνανεστρέφετο τόρᾳ· ἐκεῖ συνήντα φοιτητάς, ὑπαλλήλους, δημοσιογράφους ἐκ τῶν μετρίων, πτωχοὺς ὡς αὐτός, μετ' ἐτεριμμένα ἐνδύματα καὶ σκαλοῦς τρόπους, καὶ κυρίας τινὰς, ἡθικῆς καὶ μετεώρου καὶ ταλαντευομένης. Ἐπαίζεν, ἐχόρευεν, ἐφλυάρει, ἐμουσοῦρ-

γει, διαπρέπων καὶ θαυμαζόμενος ἐν τῷ ἀμφιβόλῳ ἐκείνῳ κόσμῳ, ἡ ἕως τέλους, ἀπεκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς ἑδρας του, μέχρι τοῦ μεσονυκτίου.

Κατόπιν, μετὰ τινος τῶν νέων φίλων — διότι οἱ παλαιοὶ τὸν ἐγκατέλειψαν σχεδὸν πάντες — ἐξήρχετο εἰς νυκτερινὸν περιπάτον incognito, καὶ ἐκάθητο νὰ πῇ τὸν μέλανα ζωμὸν τῶν νεωτέρων εἰς καφεῖον τι παρὰ τὰ Πευκάκια, χωρὶς, νοεῖται, νὰ ὀνομάζῃ πλέον στρεβλωτήρια τὰ καθίσματά του. Μετὰ τινὰς ὥρας βέμβης καὶ συζητήσεως, αἰσθανόμενος νυγμοὺς πείνης, ἐπεσκέπτετο τὸ πλησιέστερον πατατζίδικον ἢ ἀπόκρυφόν τι ζυθοπωλεῖον· μόλις δ' ὑπέφωσκειν ἡ ἡώς, ὅταν ἡ ὁδὸς Μαυρομιχάλη ἀντήχει ἀπὸ τοῦ ὑπέρινον καὶ ὑποτρέμον ἄσμά του, καὶ ἡ κλίνη ἐδέχετο τὸ κεκοπιακὸς καὶ κλονούμενον σῶμά του. Τὴν μεσημβρίαν, νωθρὸς καὶ κερηδάρης, ἡγείρετο, διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν αὐτὴν ζωὴν, με ὀλίγας μόνον παραλλαγὰς.

Κατὰ τὴν νέαν αὐτὴν περίοδον συνηγετίσθη μετὰ πολλῶν, ἐξ ἐκείνων τῶν ὁποίων ἄλλοτε δὲν κατεδέχετο τὴν προσέλασιν, ἀλλ' ἰδίως συνεδέθη στενῶς μεθ' ἐνὸς φίλου καὶ μετὰ μιᾶς φίλης. Ἡ φίλη, γυνὴ τοῦ κόσμου, ἐπεσοῦσα καὶ αὐτὴ, ὠνομάζετο Ἀντιγόνη καὶ κατῳρεῖ ἀπέναντι τῆς οἰκίας τῶν Ροδίων μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τῆς θείας τῆς. Ἐπλησίαζεν ἀφύκτως τὰ πενήντα ἔτη ἡ δεσποσύνη, ἀλλ' ἐφάνετο μόνον τεσσαρακοντοῦτις· ἡ ἰδίᾳ δ' ἐβεβαίουν ὅτι δὲν ὑπερέβη τὰ τριάκοντα. . . ὡς εἰπώμεν φθινόπωρον. Τοῦτο δὲν ἐνδιέφερε τὸν Λέοντα· αὐτὸς ἐβλεπε ὅτι παρὰ τὸ ἐκδεδιητημένον παρελθόν τῆς, περὶ οὗ ὁ κόσμος διηγεῖτο ἱστορίας ἐπὶ ἱστορίαις, ἡ γηραιὰ δεσποσύνη διετῆρει τὰ ἴχνη τῆς παλαιᾶς τῆς καλλονῆς, καὶ μονοῦ ἐργάτο· ἐλπίζων δὲ τὴν ταχεῖαν καὶ ἀνέξοδον κατὰκτησίν τῆς, ἐσύχναζεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς καὶ διήρχετο ὡς ἐπιτοπολὺ μετ' αὐτῆς τὰς ἐσπέρας του. Ὁ θεὸς κύριος Ἀσημάκης, κτηματίας, ἦτο ἀνοικτὸς ἄνθρωπος, ἀγαπῶν τὸν θόρυβον καὶ τὰς συναναστροφάς· ἡ θεὰ δὲν ὑστέρει ὡς πρὸς τὰς διαθέσεις, καὶ διὰ τοῦτο ἡ οἰκία των, θορυβώδης πάντοτε, κατέστη μετ' ὀλίγον τὸ κέντρον τοῦ μικροῦ ἐκείνου κόσμου, τοῦ πτωχαλαζόνος καὶ κιβδήλου, διακεκομένου ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τῶν διασκεδάσεων, καὶ προσπαθοῦντος πάσῃ θυσίᾳ νὰ μιμηθῇ τὸν ἀριστοκρατικὸν βίον.

Ἐπεται συνέχεια.

ΓΡ. Δ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ὀλίγοι εἰσέτι καλῶστεροντες τὴν συνδρομὴν των κκ. Συνδρομηταὶ ν' ἀνανεώσωσιν αὐτὴν μέχρι τέλους τρέχοντος Ἰανουαρίου, ἄλλως ἀναγκαζόμεθα, μετὰ μεγίστης ἡμῶν λύπης, νὰ διακόψωμεν ὀριστικῶς τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴν τοῦ φύλλου.

Τόμοι «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» τῶν ἐτῶν Α', Β' καὶ Γ' δεδεμένοι στερεώτατα καὶ κομψότατα πωλοῦνται ἐν τῷ γραφεῖῳ ἡμῶν.

Ἐπίσης φύλλα τῶν Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων τοῦ Α' καὶ Β' τόμου πρὸς λεπτὰ 20 ἕκαστον, καὶ τοῦ Γ' πρὸς λεπτὰ 10.